

„PROJEKT”

UCHWAŁA NR X/ /2019 RADY GMINY KORYCIN

z dnia 18 grudnia 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506, 1309, 1571, 1696 i 1815), w związku z art. 6 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390 oraz z 2019 r. poz. 730 i 818) Rada Gminy Korycin uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

Przewodniczący Rady

Iwona Chwiećko

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2019 – 2021

I. Wstęp

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przepis ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.) definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym i psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy:

- 1) przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie jej życia,
- 2) przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu,
- 3) przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowanie jej seksualności,
- 4) przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.

Przemoc jest zjawiskiem, którego zasięg jest znacznie większy niż odnotowują to przeprowadzane badania i statystyki. Nadal wiele ofiar zaprzecza istnieniu problemu w ich środowisku. Wynika to z wielu aspektów takich jak wstyd, bezradność, nieufność, obawa o własne zdrowie i życie. Ustawodawca uznając wagę zagrożeń będących następstwem stosowania przemocy w rodzinie naruszającej podstawowe prawa człowieka, a więc prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, uznaje za konieczne podniesienie skuteczności jej przeciwdziałania, w związku z czym poddaje ustawowej regulacji zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Zamierzeniem ustawodawcy jest tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy jako mechanizmu skoordynowanych działań na rzecz ofiar przemocy i jej sprawców w ich miejscu zamieszkania. Takie postrzeganie przeciwdziałania

przemocy w rodzinie nakłada na Gminę obowiązek przygotowania programu, który będzie źródłem wskazań dla funkcjonowania systemu przeciwdziałania temu problemowi.

II. Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Korycin

W Gminie Korycin zamieszkuje 3 296 osób, w tym 2 037 w wieku produkcyjnym, 641 w wieku poprodukcyjnym. Liczba osób bezrobotnych z naszej Gminy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokółce wynosi ogółem 52, w tym pobierających zasiłek – 6 (stan na dzień 31.10.2019 r.).

Na naszym terenie znajduje się Szkoła Podstawowa w Korycinie, w której uczy się 245 uczniów (stan na dzień 31.10.2019 r.). Z danych Posterunku Policji w Janowie wynika, iż nie zmniejsza się liczba interwencji przeprowadzanych przez funkcjonariuszy PP w związku z przemocą w rodzinie:

- 1) W 2016 roku podjęto 34 interwencji domowych, w tym 16 po spożyciu alkoholu. W 8 rodzinach zostało założonych 8 Niebieskich Kart. Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie : kobiety- 2, mężczyźni- 6, małoletni-0. Liczba osób doznających przemocy w rodzinie: kobiety-6, mężczyźni-2, małoletni-1.
- 2) W 2017 roku podjęto 58 interwencji domowych, w tym 38 po spożyciu alkoholu . W 11 rodzinach zostało założonych 11 Niebieskich Kart. Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie: kobiety-1, mężczyźni-10, małoletni-0. Liczba osób doznających przemocy: kobiety-9, mężczyźni-2, małoletni-0.
- 3) W 2018 roku podjęto 56 interwencji domowych, w tym 40 po spożyciu alkoholu. W 12 rodzinach zostało założonych 16 Niebieskich Kart. Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie: kobiety-3, mężczyźni-10, małoletni-0. Liczba osób doznających przemocy: kobiety-11, mężczyźni-1, małoletni-1.

Z przytoczonych danych wynika, że sprawcami przemocy w rodzinie są najczęściej mężczyźni, a ofiarami kobiety. Najczęściej występującą formą przemocy jest przemoc psychiczna w rodzinach, które nie wyróżniają się negatywną sytuacją materialną, jak również pozycją społeczno-zawodową swoich członków. Sprawcami przemocy w rodzinie są najczęściej osoby najbliższe – w przypadku dorosłych małżonkowie i partnerzy, w odniesieniu do dzieci - rodzice. W przypadku przemocy wobec osób dorosłych najczęstszą okolicznością towarzyszącą aktom przemocy jest alkohol. Nie odnotowano przypadków odebrania dzieci w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą. W 2011 roku Zarządzeniem Wójta Gminy Korycin został powołany Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin do realizacji zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Głównym zadaniem tego Zespołu jest zapewnienie efektywnej współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz zapobiegania i zwalczania zjawiska przemocy na terenie gminy Korycin, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,

- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- 4) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Korycin. Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupę roboczą w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Do zadań grup roboczych należy m.in.:

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Od września 2013 r. roku został utworzony Punkt Informacyjny w Korycinie i jest zatrudniona instruktor terapii uzależnień, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, specjalista pomocy psychologicznej i interwencji kryzysowej. Czynny w każdy wtorek w godz. 18,00- 20,00 i świadczy następujące usługi:

- 1) motywowanie do podjęcia leczenia osób uzależnionych i podjęcia terapii osób współuzależnionych,
- 2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzorca picia,
- 3) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- 4) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy,
- 5) udzielanie informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które mogą się włączyć w systemową pomoc rodzinie.

III. Cele Programu

1. Cele Programu to:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Korycin.
- 2) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
- 3) zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

2. Cele będą realizowane przez:

- 1) budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.
- 2) diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Korycin.
- 3) podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie.
- 4) udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

IV. Założenia Programu

Realizacja celów Programu zakłada:

1. Uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie.
2. Promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy.
3. Edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie.
4. Działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

V. Zasoby Gminy Korycin w zakresie realizacji Programu

1. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą:

- 1) Rada Gminy Korycin,
- 2) Wójt Gminy Korycin,
- 3) Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin,
- 4) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie,
- 5) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 6) Szkoła Podstawowa w Korycinie,
- 7) Przedszkole w Korycinie,
- 8) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Korycinie,
- 9) Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Korycinie,
- 10) Parafie w Bombli i Korycinie,
- 11) organizacje pozarządowe
- 12) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce,
- 13) Sąd Rejonowy w Sokółce,
- 14) Posterunek Policji w Janowie.

2. Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin.

VI. Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu

1. Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.
2. Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych.
3. Dobra współpraca służb i instytucji na terenie Gminy oraz poza nią.
4. Otwartość i chęć współpracy specjalistów.
5. Silne więzy rodzinne.
6. Chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

VII. Zagrożenia w realizacji zadań

1. Stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie.
2. Bezzadność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.
3. Brak współpracy rodziny w zakresie przewycięzania kryzysów.
4. Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach.
5. Ubóstwo.
6. Brak infrastruktury socjalnej w Gminie.
7. Brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego.

VIII. Realizacja celów Programu

Cel 1 – zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Korycin.

Działania:

1. Określenie w drodze uchwały trybu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Podmiot realizujący działanie: Rada Gminy Korycin.

2. Powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Podmiot realizujący działanie: Wójt Gminy Korycin.

3. Współpracujący w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Korycin:

- 1) pracownicy socjalni,
 - 2) przedstawiciele oświaty,
 - 3) przedstawiciele policji,
 - 4) kuratorzy sądowi,
 - 5) przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - 6) przedstawiciele ochrony zdrowia,
 - 7) przedstawiciele organizacji pozarządowych
- do obowiązków których należą:
- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
 - 2) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
 - 3) rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
 - 4) monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
 - 5) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
 - 6) podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą,
 - 7) inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą,
 - 8) udział w działaniach edukacyjno – informacyjnych.
4. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy:
- 1) propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy,
 - 2) obalanie mitów na temat przemocy,
 - 3) szkolenia na temat przemocy,
 - 4) prowadzenie kampanii zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji i komputerze,
 - 5) wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujących zachowania nieagresywne,
 - 6) dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków,
 - 7) organizowanie konkursów wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy.

Podmioty realizujące działania:

- Zespół Szkół w Korycinie,
- Przedszkole w Korycinie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie,
- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Korycinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin.

Cel 2 – zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Działania:

1. Izolowanie sprawców od ofiar.
2. Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno – edukacyjnych.
3. Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu i stosującymi przemoc.
4. Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Sokółce o obowiązku podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu.

Podmioty realizujące działania:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Posterunek Policji w Janowie,
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin.

Cel 3 – zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Działania:

1. Prowadzenie Punktu Informacyjnego, do którego zadań należy:

- 1) motywowanie do podjęcia leczenia osób uzależnionych i podjęcia terapii osób współuzależnionych;
- 2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzorca picia;
- 3) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym;
- 4) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy;
- 5) udzielanie informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które mogą się włączyć w systemową pomoc rodzinie.

Podmiotem realizującym działanie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie.

2. Prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- 1) podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”,
- 2) przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Podmioty realizujące działanie:

- Posterunek Policji w Janowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie,
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Szkoła Podstawowa w Korycinie,
- Przedszkole w Korycinie,
- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Korycinie,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Korycinie.

3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Podmioty realizujące działanie:

- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Korycin,
- Posterunek Policji w Janowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Korycinie.

IX. Monitorowanie

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Osobą odpowiedzialną za całościowe monitorowanie będzie przewodniczący Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

X. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Korycin.

Przewodniczący Rady
Iwona Chwiećko

UZASADNIENIE

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, określa sposoby realizacji zadań własnych gminy Korycin, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W związku z powyższym proponuję przyjęcie przedmiotowej uchwały przez Radę Gminy Korycin.

Przewodniczący Rady
Iwona Chwiećko